

de synes disse kunne være værd. Det er dog et fremmed Element, der kommer ind, der skal see tilbunds i hele Bestyrelsen af Eiendommene, hvilket dog altid er forbundet med nogen Vanskelighed og Ubegagelighed. Derimod har man aldeles ikke tvivlet om, at ingen større Eiendomsbesidder vil være istand til selv at overse, hvilken Værdi han skal sætte paa sin Eiendom som Salgsværdi, uden at han har erhvervet sig en saadan Taxation over det hele samlede Gods eller over hver enkelt Eiendom for sig. Men det vil jo være meget let for ham at faae et saadant paalideligt Instrument forfattet af Folk, han kender, som han staaer i Forhold til, og om hvis Redelighed og Retfærdighed han paa ingen Maade kan nære nogen Tvivl. Det vilde derhos være, saa forekommer det mig, en langt behageligere Maade for ham at faae dette Anliggende ordnet paa, end at faae nogle ham uvedkommende fremmede Herrer til at afgive et Skøn over hans Eiendom, og, naar en saadan Taxation, som Grundlag for den Proposition, som gjøres Justitsministeriet om, at Eiendommen maatte sælges, ikke skulde indeholde alle de Oplysninger eller være saa udtømmende behandlet, som Justitsministeren ønskede det, ja, saa staaer det jo unegteligt til denne Minister at søge paa anden Maade at faae Oplysning om det, som maatte mangle. Da imidlertid den høitærede Justitsminister selv har udtalt sig for, at disse Commissioner vel kunde være tilraadelige, hvilket jeg fra mit Standpunkt aldrig har tvivlet om, at den høitærede Justitsminister jo vilde gaae ind paa, da det for ham stiller sig langt behageligere, end hvis Forslaget om saadanne Commissioner ikke var fremkommet, kan der fra Majoritetens Side vel ikke heller være Noget at indvende derimod; men jeg tvivler dog meget paa, at man vil gaae over til den Idee. Man vil vistnok lade det være den ærede Forsamlings egen Sag at vælge mellem disse Alternativer.

Under den 10de Afstemningspost er indbragt et Forslag af den ærede 8de Landstingsmand for 2den Kreds (B. Christensen), som gaaer ud paa, at ogsaa Sogneforstandersfaberne skulle afgive deres Betænkning over, hvorvidt den Burdering af Eiendommen, hvortil Bedkom-

mende være komne, var den rette. Dette er allerede imøbegaaet af den høitærede Justitsminister ved hans Bemærkning om, at der er noget Principstridigt i her at ville indbringe en Communalautoritet, der skulde afgive Betænkning over en den aldeles uvedkommende Sag, og jeg troer, at dette Argument allerede er tilstrækkeligt til, at dette Forslag neppe vil kunne vente at nyde Fremme, saa jeg skal ikke udtale mig videre derom.

Jeg tør haabe, at jeg ikke i det Væsentlige har forbigaet Noget af, hvad der tidligere er blevet bemærket, og som jeg som Ordfører maatte gaae imøde. Skulde det imidlertid være Tilfældet, maa jeg forbeholde mig Ordet senere.

Justitsministeren: Den ærede Ordfører meente, at de Bemærkninger, jeg har tilladt mig at gjøre med Hensyn til en Rentemoderation og Bestemmelserne i Loven af 12te April 1851, ville tabe deres væsentligste Betydning, naar man seer hen til Udvalgets § 5, som bestemmer, at Majoratsbesiddere fremdeles skulle kunne erholde Bevilling til at sælge. Jeg troer, at denne § 5 i saa Henseende aldeles ingen Betryggelse giver. Naar Majoratsbesidderen søger Bevilling til Salg, skal Ministeriet paa see, at de i Creationsbrevene indeholdte Regler til Fordeel for Fæsterne komme til Anvendelse; men, naar han sælger ifølge Loven, saa tager han ingen Bevilling til Indskrænkning for sig, som han netop ønsker at være fri for ved at sælge uden Bevilling, og altsaa vil § 5 i den Henseende aldeles ingen Betydning have. For saa vidt jeg har troet, at Sagen vilde fremmes, naar der indrømmedes Ministeriet Ret til at tilstaae en Rentemoderation, saa vil der vel ingen Vanskelighed opstaae, hvis man mener, at § 5 kunde hjemle Ret til at give Bevilling desangaaende, uagtet Majoratsbesidderen ikke søger Bevilling til at sælge, men kun vil sælge ifølge Loven; men om en saadan Combination af Salg ifølge Loven med Salg ifølge Bevilling vil kunne finde Sted, forekommer mig dog noget tvivlsomt. Den ærede Ordfører meente, at Majoratsbesidderen, inden han indgav sit Forslag til Justitsministeriet, maatte lade hvert enkelt Sted taxere. Hvis han gjør det, har Ministeriet naturligtvis Intet derimod; men jeg troer ikke, at dette paa